Mammogram: Bayani kan Gwajin Kansar Nono

Mammogram hoton X-ray ne na nono mai ƙaramin adadin radiation da ake amfani da shi don gwajin kansar nono, kuma sau da yawa yana gano ƙari kafin ya haifar da alamomi. Ana bayar da rahoton sakamako ta amfani da rukunan BI-RADS. USPSTF tana ba da shawarar mata masu matsakaicin haɗari su yi mammogram na gwaji duk bayan shekaru 2 daga shekaru 40 zuwa 74.

Bayani mai sauƙi

Wannan shafi yana bayyana menene mammogram, abin da zai iya nunawa, yadda ake bayar da rahoton sakamako, da waɗanda ya kamata a yi musu gwaji.

Mammogram hoton X-ray ne na nono. Mammogram na gwaji (screening) suna neman kansar nono. Suna iya gano ƙari a matakin farko, **kafin ya haifar da alamomi**. Na'ura ɗaya ce ke ɗaukar mammogram na bincike (diagnostic) ma. Waɗannan suna duba kulli ko wani canji bayan an gano shi, ta amfani da hotuna daga ƙarin kusurwoyi.

Abin da mammogram zai iya nunawa

Likitan hotuna (radiologist) yana nazarin hotunan don neman canje-canje da ba a saba gani ba. Idan zai yiwu, yana kwatanta su da mammogram ɗinki na baya. Mammogram na iya nuna:

- **Kulli (mass, ko kullin nono).** Girmansa, siffarsa, da gefunansa suna da muhimmanci. Kulli mai santsi, zagaye, mai gefuna bayyanannu galibi ƙurji mai ruwa (cyst) ne marar illa (benign). Siffa mai kaifi-kaifi ko wadda ba ta da tsari na iya buƙatar ƙarin gwaje-gwaje.
- **Calcifications** ƙananan tarin calcium ne. Ba su da alaka da calcium a cikin abincinki. Manyan su (macrocalcifications) galibi marasa illa ne. Kanana da suka taru wuri ɗaya (microcalcifications) wani lokaci na iya nuna DCIS ko kansar nono.
- **Kaurin nono (breast density)** shi ne haɗin nama mai kauri da nama mai kitse. Mammography ya fi yiwuwar kasa ganin kansa a nono mai kauri.

Idan wata alama ce dalilin da aka nemi mammogram ɗin, wannan alamar har yanzu tana da muhimmanci. Jagorori masu zurfi kan ciwon nono, fitar ruwa daga kan nono, da kullin nono za su iya taimaka miki tsara tambayoyin da za ki yi daga baya.

Abin da za ki iya tsammani

Ana sa nonon ki tsakanin faranti biyu da ke matse juna. Wannan matsi yana ba da hoto mafi bayyana. Ana ɗaukar hotuna da dama daga kusurwoyi daban-daban. Matsin na iya zama ba daɗi

ko ya yi ciwo na ɗan lokaci. Ki tambayi tawagar kula da lafiyarki ko shan maganin rage ciwo da ake saya ba tare da takardar likita ba kafin gwajin zai iya taimakawa. Ya fi kyau kada ki sa ranar gwajin kafin al'adarki kai tsaye ko lokacin al'ada. A ranar, kada ki shafa deodorant, maganin hana gumi (antiperspirant), hoda, ko turare a nono da hammata.

Yadda ake bayar da rahoton sakamako (BI-RADS)

Yawanci za ki sami rahoton likitan hotuna cikin kimanin makonni biyu. Yawanci yana ɗauke da rukunin BI-RADS. Wannan hanya ce ta bai ɗaya ta bayyana abin da aka gano da kuma bibiyar da yake buƙata.

- **0** — Ana buƙatar ƙarin hotuna kafin a bayar da rukuni.
- **1** — Babu matsala (negative); ki ci gaba da gwaji na yau da kullum.
- **2** — Abin da aka gano marar illa ne (benign); ki ci gaba da gwaji na yau da kullum.
- **3** — Mai yiwuwa marar illa ne; mammogram na bibiya bayan watanni 6.
- **4** — Abin shakku ne; yana iya buƙatar biopsy.
- **5** — Yana nuna kansa sosai; yana buƙatar biopsy.
- **6** — Kansa da aka sani, wadda biopsy ya tabbatar.

Kiran ki don ƙarin gwaji na iya ba da tsoro. Amma **yawancin mutanen da aka sake kira ba a same su da kansar nono ba.**

Lokacin da ya kamata a yi gwaji

U.S. Preventive Services Task Force tana ba da shawarar mammogram na gwaji **duk bayan shekaru 2 tsakanin shekaru 40 zuwa 74** ga mata masu matsakaicin haɗari. Wasu mutane suna da haɗari mafi girma. Misali, waɗanda ke da canje-canje masu cutarwa a kwayar halittar *BRCA1* ko *BRCA2*, ko waɗanda aka yi musu radiation a ƙirji saboda kansa lokacin yarinta. Ana iya ba su shawarar su fara da wuri ko su riƙa yin gwaji akai-akai. Likitanki zai iya taimaka miki auna tarihin lafiyarki da na iyalinki.

Kuɗi da samun gwajin

Ana yin mammogram a asibitocin nono, sassan radiology na asibitoci, motocin gwaji masu yawo, da ofisoshin radiology da na likitoci. Kina iya samun damar sa ranar mammogram na gwaji ba tare da takardar tura ki daga likita ba. A ƙarƙashin Affordable Care Act, yawancin tsare-tsaren inshorar lafiya dole ne su biya kuɗin mammogram na gwaji ba tare da kin biya wani kaso (copayment) ba. NCI ta ce Medicare tana biyan mammogram na gwaji na shekara-shekara ga mata masu shekaru 40 zuwa sama. Shirin CDC mai suna National Breast and Cervical Cancer Early Detection Program yana bayar da gwaji kyauta ko da ɗan kuɗi kaɗan ga mata masu ƙaramin kuɗin shiga da ba su da isasshen inshora. Cancer Information Service na NCI (1-800-4-CANCER) zai iya taimaka miki samun cibiyar da aka tabbatar da ingancinta.

An dogara ne da wata amintacciyar majiya

Wannan fassara ce mai sauƙin fahimta ta bayanan ilimi da aka dogara da National Cancer Institute. Don Allah karanta asalin majiyar domin samun cikakkun bayanai na zamani. Don ilimi kawai ne — ba shawarar likita ba ce. Kullum ka yi magana da tawagar kula da lafiyarka.

National Cancer Institute: cancer.gov/types/breast/screening/mammograms

An sabunta: 2026-10-02

Kana da haƙƙin samun mai fassara kyauta. Asibitoci da asibitocin shan magani (clinics) a Amurka waɗanda ke karɓar kuɗin tallafi daga gwamnatin tarayya dole ne su samar maka da ƙwararren mai fassara ba tare da ka biya ko sisi ba. Kana iya neman mai fassara a wurin karɓar baƙi ko kafin lokacin ganin likitanka. Ba dole ba ne ka kawo ɗan uwa ko yaro ya yi maka fassara.

A intanet: cancerexplained.org/languages/ha/mammograms

An fassara daga makalar Turanci da ke cancerexplained.org. Sigar Turanci ce aka duba da majiyar.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

Kyauta ne a buga, a kwafa, a raba ba tare da an canza komai ba. Ba a buƙatar izini. Don Allah kada a canza bayanan lafiyar. Majiya: cancerexplained.org. Bayanan ilimi ne, ba shawarar likita ba.